

سازمان، مدیریت و مفاهیم اساسی مدیریت خطر بلایا

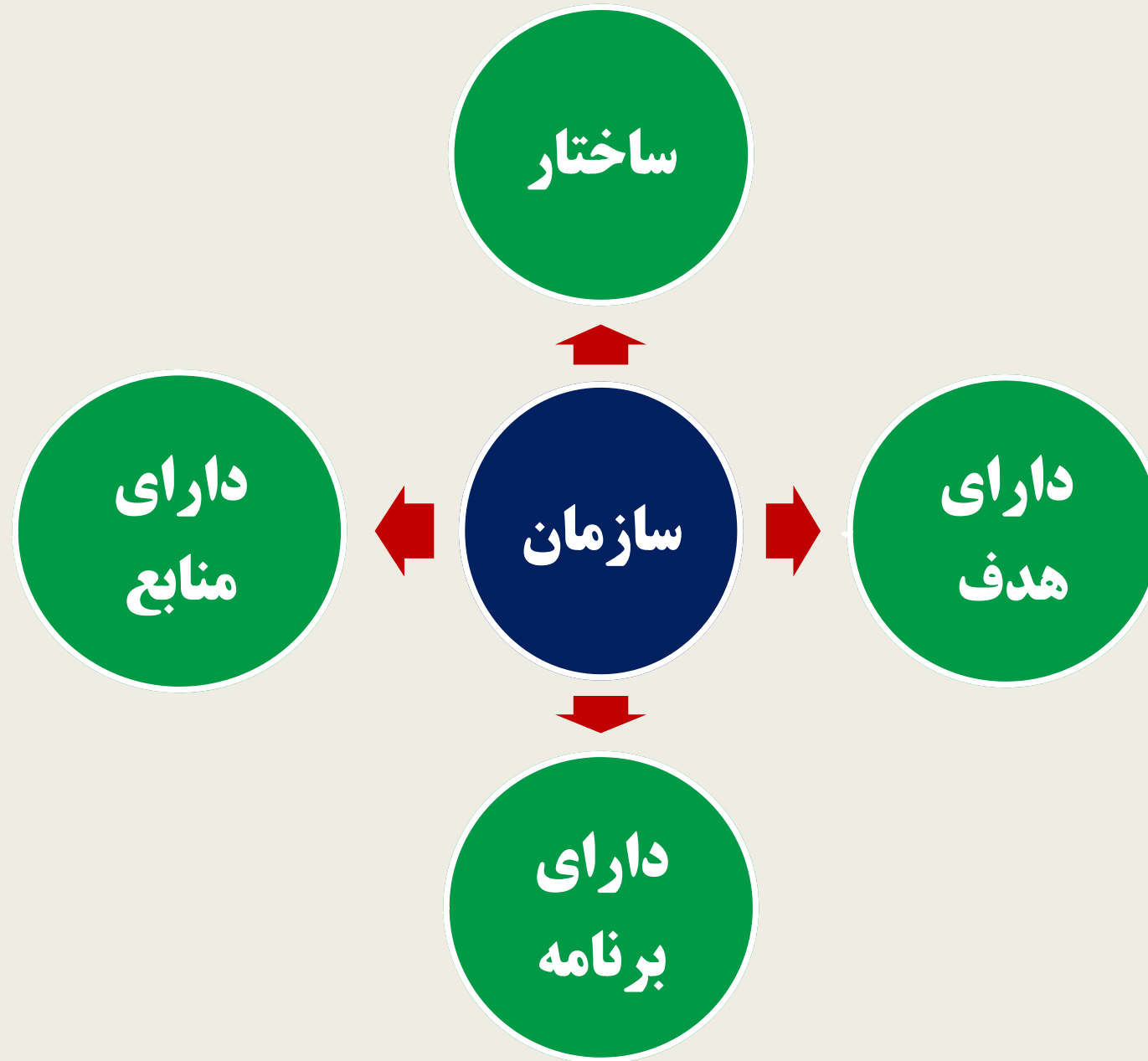
یوسف اکبری شهرستانکی

دکترای تخصصی سلامت در حوادث و بلایا

مدیر گروه فوریت‌های پزشکی

سازمان Organization

متشکل از **افراد** می باشد که در قالب های نظام یافته گرد هم آمده، در یک محیط متغیر برای نیل به **هدف مشترک** تشریک مساعی می کنند



People



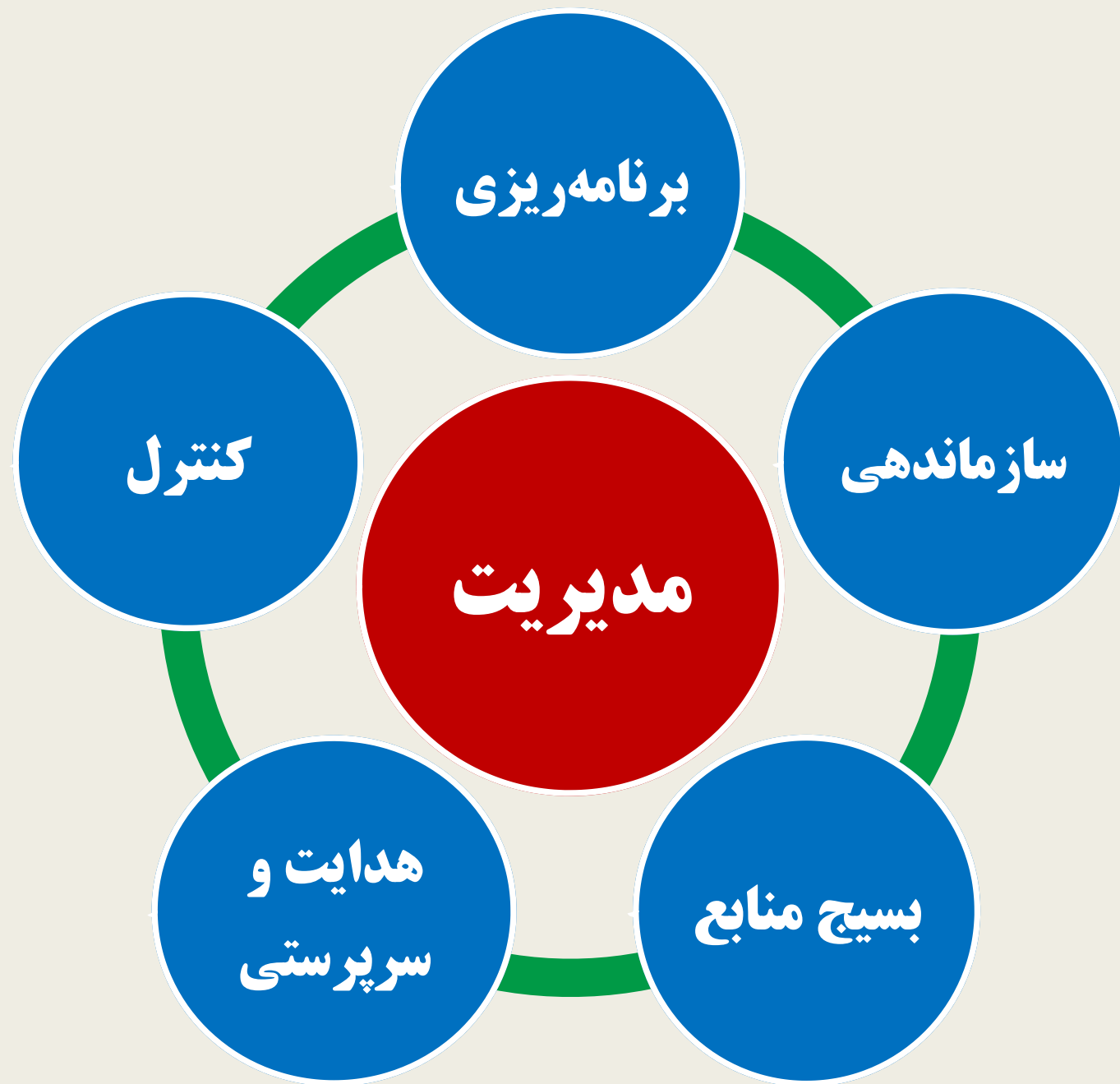
مدیریت Management



مدیریت Management

□ **فراگرد** به کارگیری **مؤثر** و **کارآمد** منابع مادی و انسانی بر مبنای یک نظام ارزشی پذیرفته شده است که از طریق **برنامه‌ریزی**، **سازماندهی**، **بسیج منابع**، **هدایت** و **کنترل** عملیات برای دست یابی به اهداف تعیین شده صورت می‌گیرد

- **فراگرد عبارت است از تغییر به سوی هدف با استفاده از سازوکار بازخورد**
- هر فراگرد دارای ساختار و نتیجه است

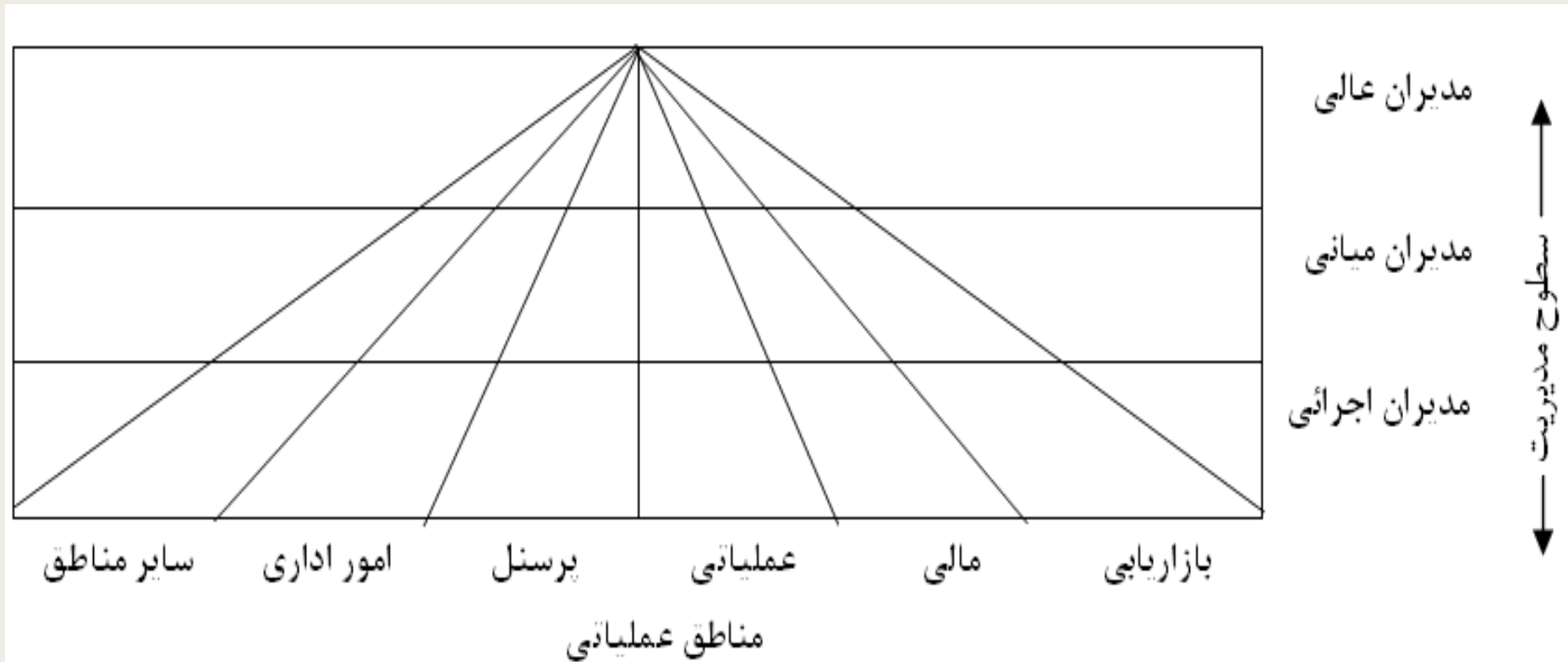


فراگرد مدیریت

۱. چه کاری باید انجام داد؟ (تعیین هدف و تهیه برنامه)
۲. کار چگونه انجام داده خواهد شد؟ (تعیین خط مشی، رویه‌ها و روش‌ها)
۳. چگونه تقسیم کار خواهد شد؟ (سازماندهی کار)
۴. چه کسانی کار را انجام خواهند داد؟ (کارگزینی، کارآموزی و کارگماری)
۵. کار با چه وسایلی انجام داده خواهد شد؟ (تعیین وسایل انجام دادن کار)
۶. کار چه وقت و در چه مدتی انجام داده خواهد شد؟ (زمان بندی کار)
۷. کار با چه کیفیتی انجام داده شود؟
۸. کار با چه کیفیتی انجام داده می‌شود؟

مدیر Manager

فردی که در درون سازمان مسئولیت اقدامات پنج‌گانه، جهت رسیدن به اهداف سازمانی را بر عهده می‌گیرد



سطوح مدیریت



وظایف مدیران ارشد

POCCCC (فایول)

۱. برنامه ریزی، programming
۲. سازماندهی، Organization
۳. فرماندهی، Command
۴. هماهنگی، Coordination
۵. کنترل، Control

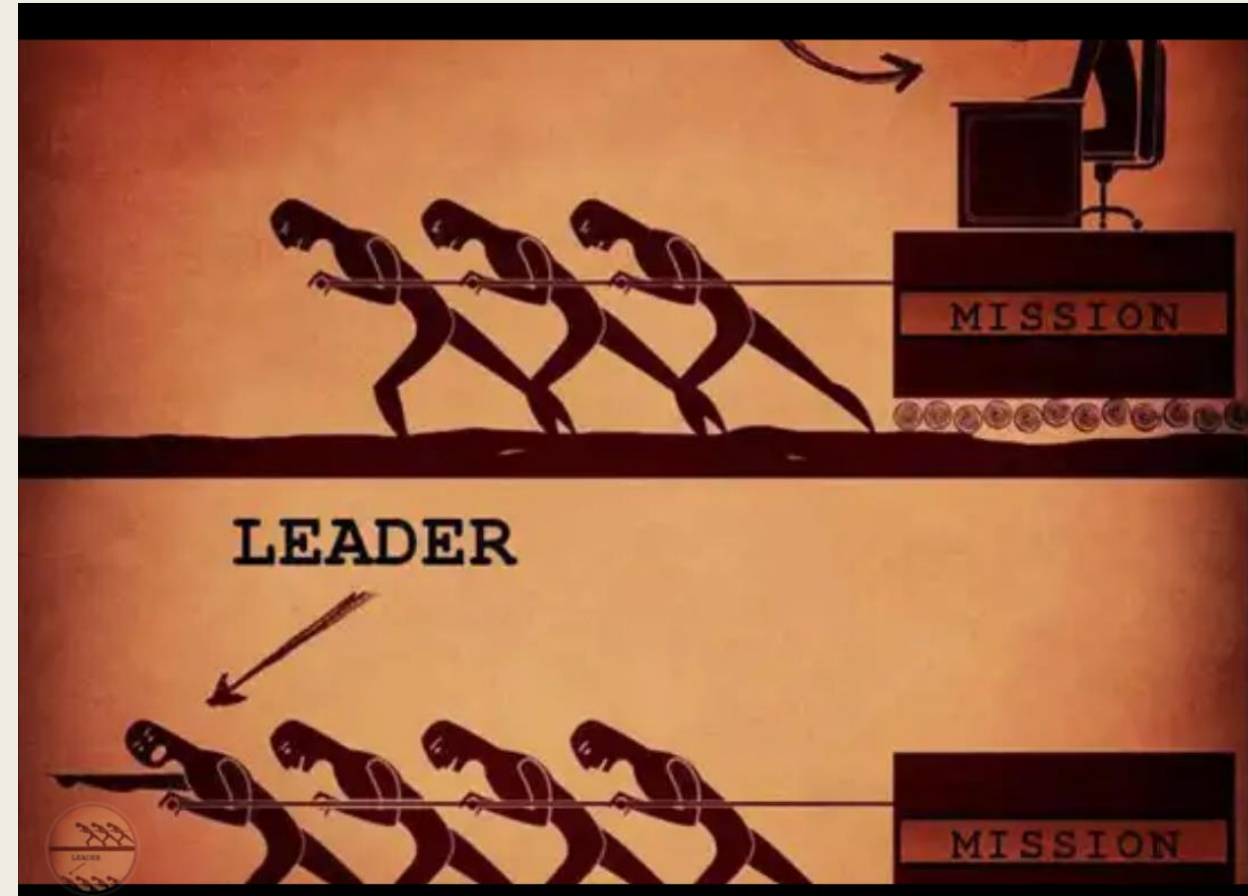
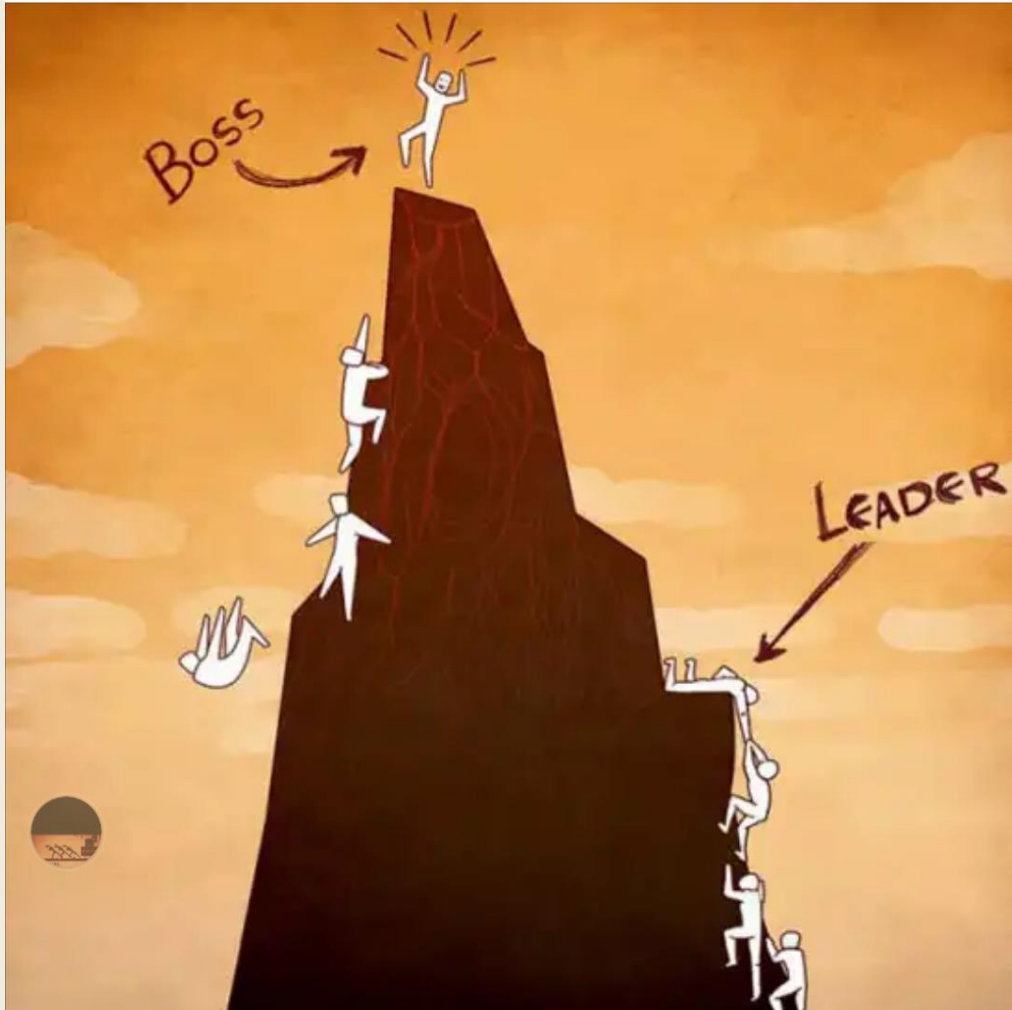
POSDCORB (گیولیک)

۱. برنامه ریزی Planning
۲. سازمان دادن Organizing
۳. به کار گماردن Staffing
۴. راهنمایی کردن (هدایت) Directing
۵. هماهنگ نمودن Coordinating
۶. گزارش دادن Reporting
۷. بودجه بندی Budgeting

ویژگی‌های رهبری

۱. دوست داشتن کارکنان
۲. راهنمایی کارکنان بجای کنترل مستمر
۳. انعطاف پذیری
۴. محول کردن کار و اختیار
۵. پذیرش اشتباه
۶. دارای قدرت خطرپذیری
۷. انگیزه دادن و تهیج نمودن

تفاوت ریاست و رهبری



رهبر

- مربی و هدایت تیم
- داشتن حسن نیت و خوش بینی
- ایجاد علاقه و رغبت
- تکرار واژه "ما"
- کمک به افراد ناموفق
- ارتقای افراد
- دادن اعتبار
- درخواست کردن
- تکرار واژه "بریم"

رییس

- به جلو راندن مستخدمین
- وابسته به اختیارات
- القای ترس
- تکرار واژه "من"
- سرزنش افراد ناموفق
- استفاده ابزاری از افراد
- گرفتن اعتبار
- فرماندهی
- تکرار واژه "بروید"

اصطلاح شناسی

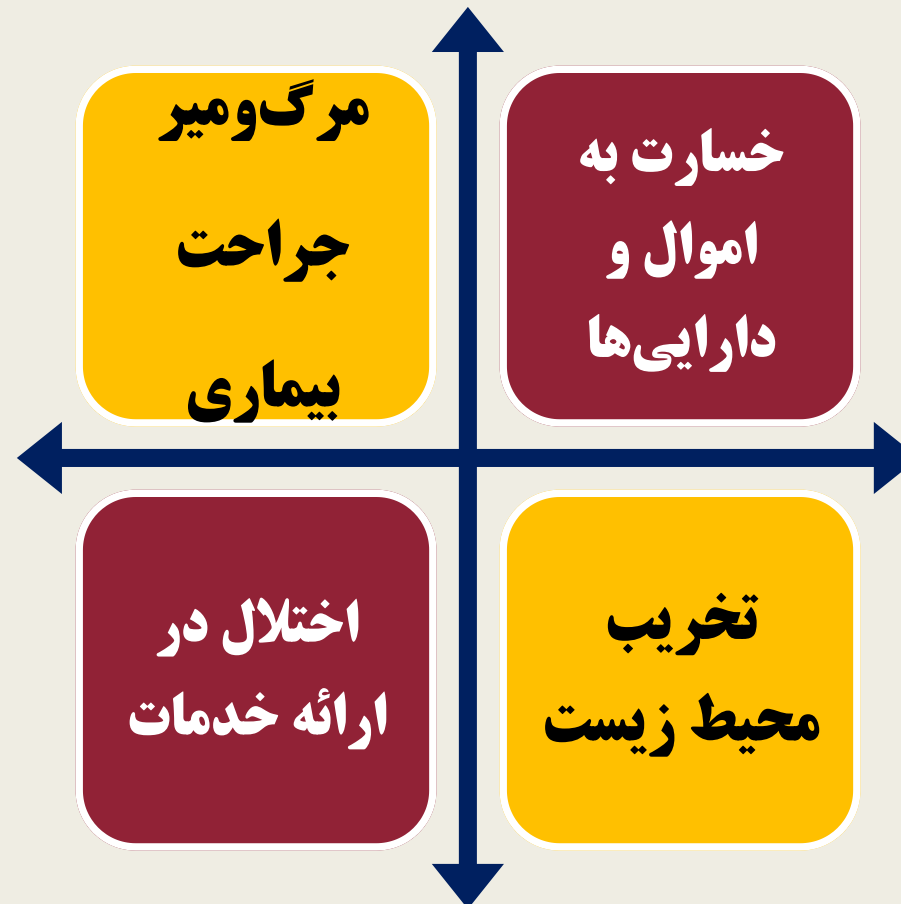
مدیریت خطر بلایا



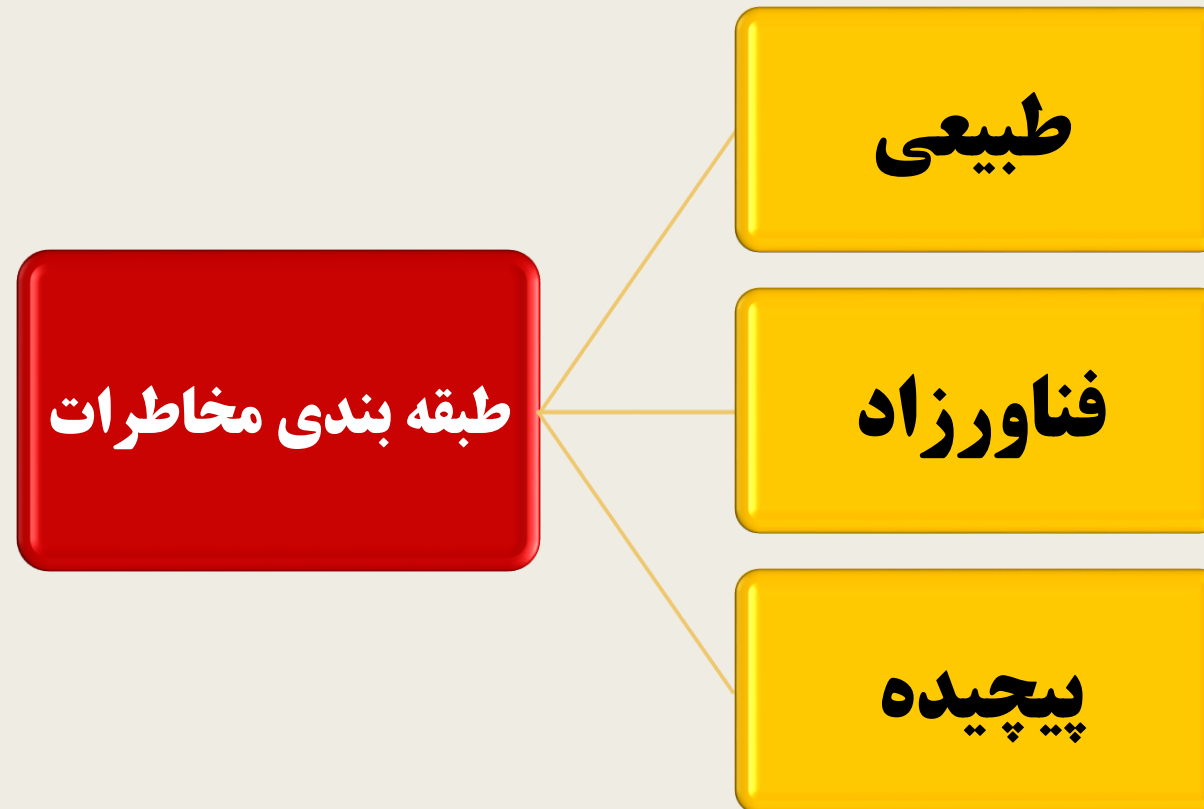
مخاطره Hazard

□ پدیده طبیعی یا انسان ساخت که توان خسارت زایی داشته، در صورت وقوع می تواند

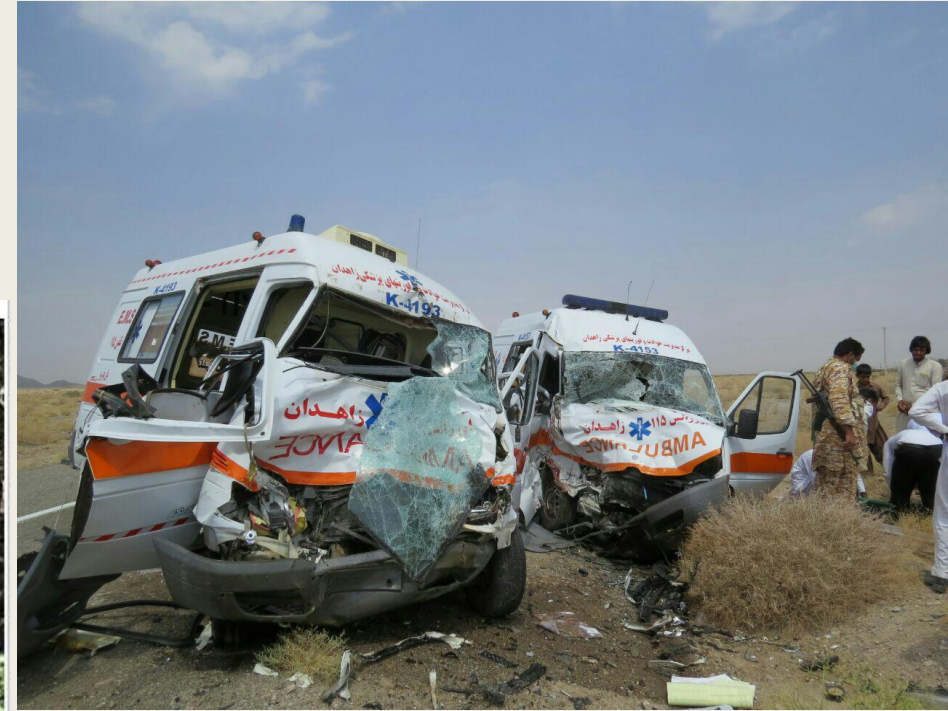
باعث بروز عواقب زیر بشود:



طبقه‌بندی مخاطرات Hazard Categorization







گروه اصلی	زیر گروه	تعریف	انواع اصلی
مخاطرات طبیعی	منشأ زمین شناختی	مخاطراتی که از پوسته جامد زمین نشأت می گیرند	<div>زلزله</div> <div>حرکت توده ها</div> <div>فعالیت های آتشفشانی</div>
	منشأ هواشناختی	مخاطراتی که ناشی از تغییرات کوتاه مدت یا میان مدت جوی می باشند از چند دقیقه تا چند روز به طول می انجامد	<div>دمای بالا</div> <div>مه غلیظ</div> <div>طوفان</div>
	منشأ آب شناختی	مخاطرات ناشی از تشکیل، حرکت و توزیع آب های سطحی و زیر زمینی	<div>سیل</div> <div>رانش زمین</div> <div>فعالیت امواج</div>
	منشأ اقلیمی	مخاطراتی که ناشی از تغییرات طولانی مدت در مقیاس بزرگی از فرایند های اقلیمی بوده که می تواند در طول چند فصل تا چند دهه بوقوع بپیوندد	<div>خشکسالی</div> <div>یخبندان ناگهانی دریاچه</div> <div>آتش سوزی در طبیعت</div>
	عوامل بیولوژیکی	مخاطرات ناشی از قرار گرفتن در معرض موجودات زنده و مواد سمی و یا بیماری های منتقله توسط موجودات	<div>اپیدمی بیماری ها</div> <div>هجوم حشرات</div> <div>گزش توسط حیوانات</div>
		y.akbari55@gmail.com	

گروه اصلی	زیر گروه	انواع اصلی
مخاطرات تکنولوژیکی	حوادث صنعتی	نشت مواد شیمیایی
		سقوط
		انفجار
		آتش سوزی
		نشت گاز
		نشت سموم
		رادیو اکتیو
	حوادث مربوط به حمل و نقل	هوایی
		جاده ای
		ریلی
		راه های آبی



بوين زهرا



با

کرمانشاه





رودبار و منجیل





آوج و آبگرم

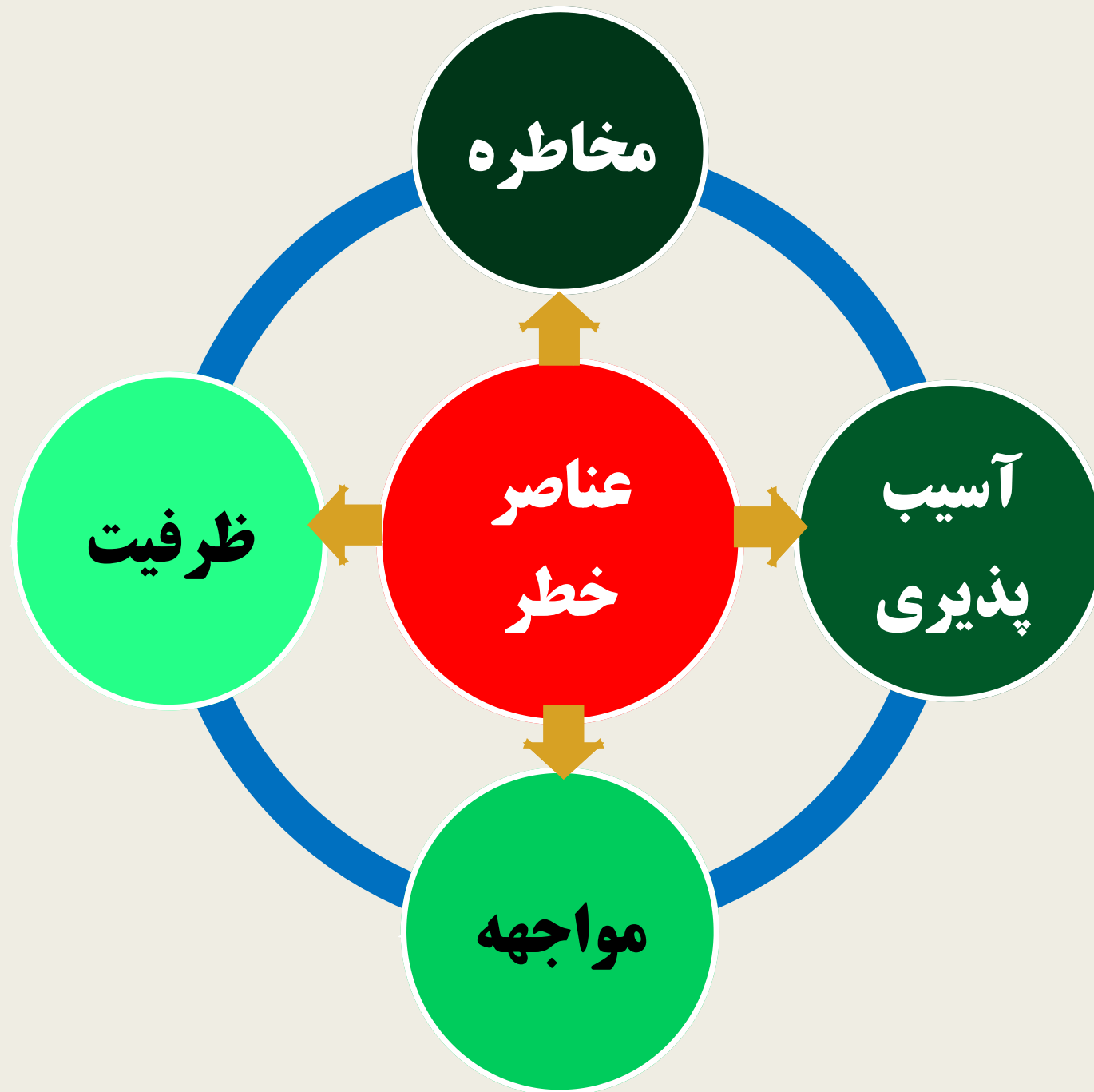


خطر (Risk)

□ عواقب احتمالی یک مخاطره

✓ خطر حاصل تعامل بین مخاطره، وضعیت آسیب پذیری و ظرفیت‌ها می‌باشد.





ظرفیت (Capacity)

□ ترکیبی است از تمامی نقاط قوت و منابع در دسترس یک جامعه یا سازمان که بتواند سطح خطر یا اثرهای یک مخاطره را کاهش دهد.



مهم نیست چقدر امکانات در اختیار دارید.



اگر ندانید چگونه از آنها استفاده کنید، هیچگاه کافی نخواهند بود.



کانال ترفند مدیریت



@TARFANDEMODIRIAT

Building Capacity for Disaster Risk Management



Oxford Policy Management

INTERNATIONAL

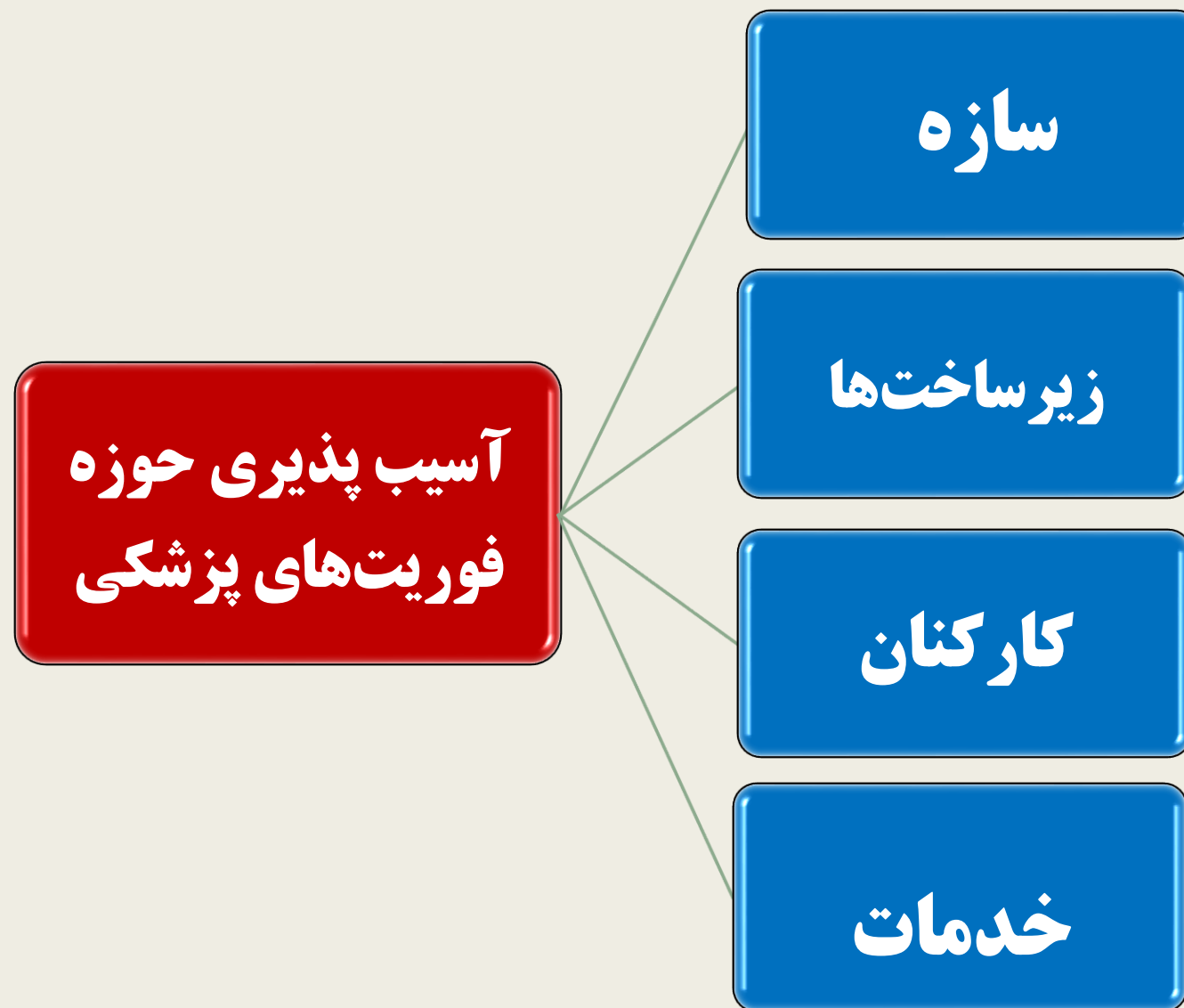


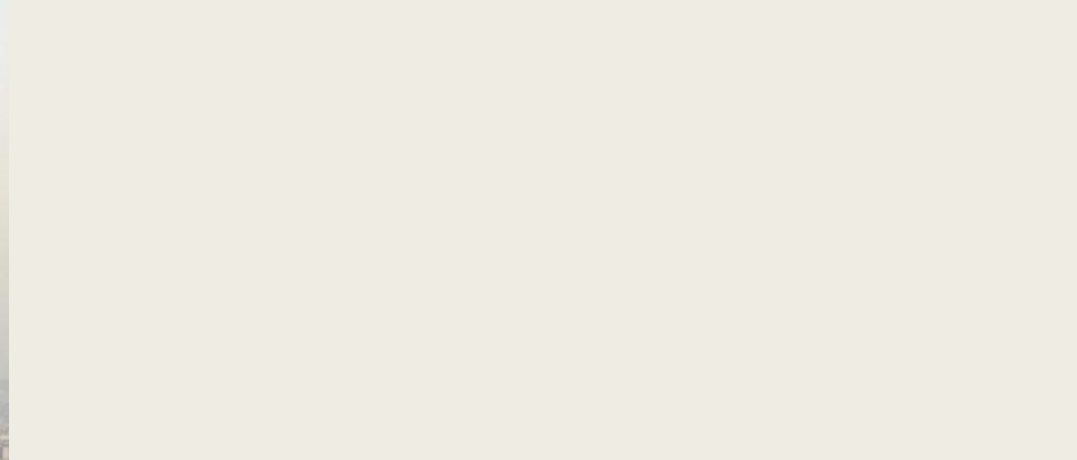
FEDERATION

آسیب‌پذیری (Vulnerability)

□ شرایطی که باعث افزایش تأثیرپذیری در برابر اثر مخاطرات می‌شوند.







y.akbari55@gmail.com







چگونه وقوع مخاطره‌ای خاص می‌تواند برای یک جامعه / سازمان فوریت، اما

برای جامعه / سازمان دیگر تبدیل به بلیه شود

؟؟؟؟

فوریت Emergency

تهدیدی است که نیازمند اقدام فوری بوده، منابع کافی برای پاسخ مناسب به آن
موجود است

فوریت Emergency

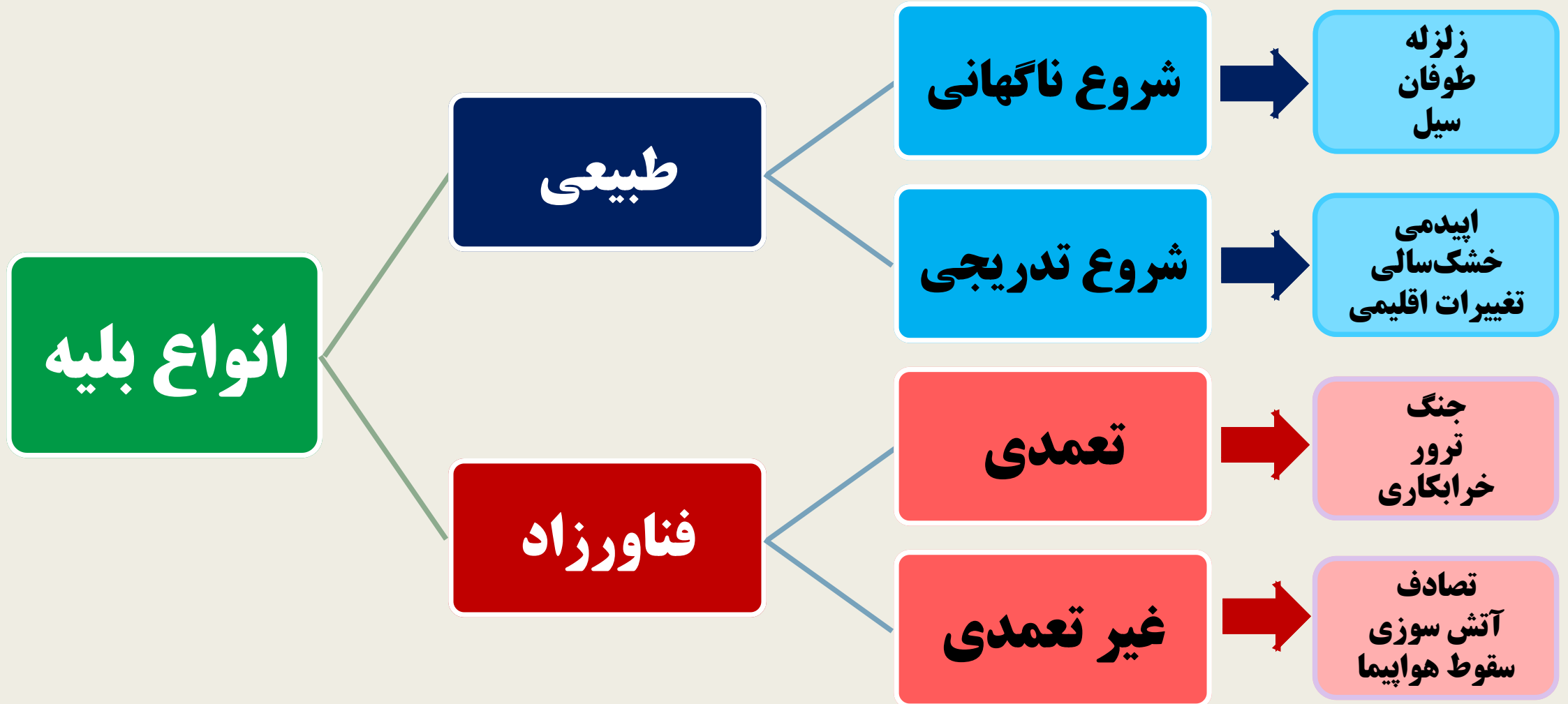
- ☐ انفارکتوس میوکارد آقای ۵۰ ساله
- ☐ واژگونی موتور سیکلت و مصدوم شدن راکب موتور سیکلت
- ☐ سوختگی دست‌های کارگر یک واحد صنعتی
- ☐ غرق شدن نوجوان ۱۵ ساله



بلیه Disaster

□ از هم‌گسیختگی و اختلال در عملکرد واحد، سازمان یا جامعه که منجر به آسیب‌های گسترده انسانی، اقتصادی، یا زیست محیطی شده، تطابق یا پاسخ به آن فراتر از ظرفیت و توانمندی واحد، سازمان یا جامعه متأثر با استفاده از منابع موجود می‌باشد

طبقه بندی بلایا



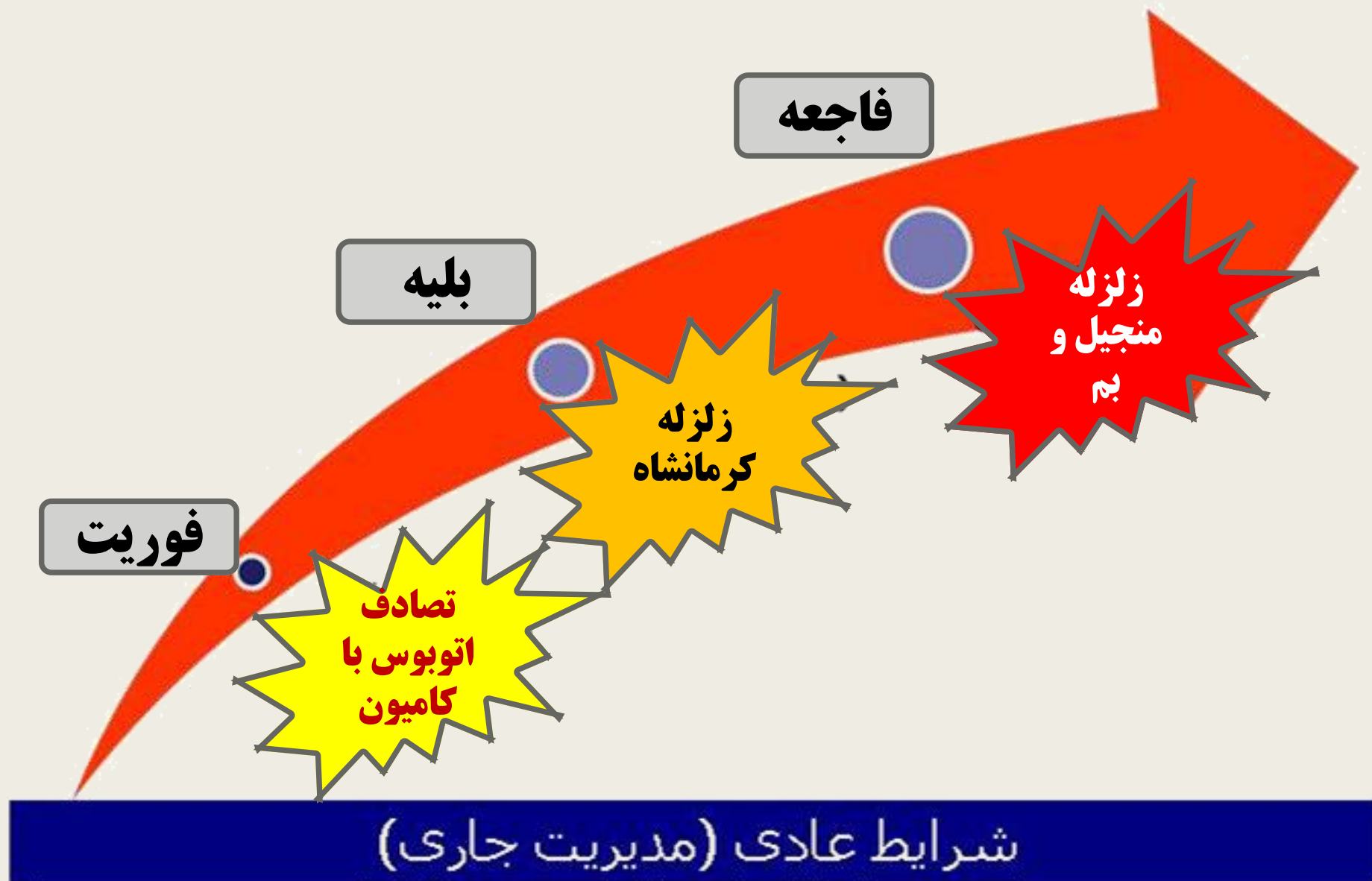




فاجعه Catastrophe

□ وقوع مخاطره‌ای با **وسعت بسیار زیاد** که موجب بروز آسیب و زیان‌های فراوان شده و برای انطباق و پاسخ به اثرات آن، **منابع فوق‌العاده‌ای** لازم است که برآورده نمودن آن از توان جامعه متأثر فراتر بوده و **جوامع دیگر** برای پاسخ بسیج می‌شوند.

✓ در این حالت معمولاً **حوزه‌های بین‌المللی** وارد عمل می‌شوند



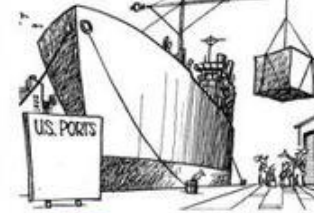
Infrastructure



Roads



Airports



Ports



Railways



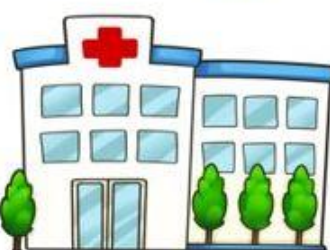
Energy



Utilities



Education



Healthcare



Social

IT Infrastructure



تاب آوری (Resilience)

عبارت است از توانمندی یک سامانه، جامعه یا اجتماع دارای مواجهه با مخاطرات که بدون ایجاد اختلال در ساختار و عملکردهای اساسی به فعالیت خود ادامه دهند.

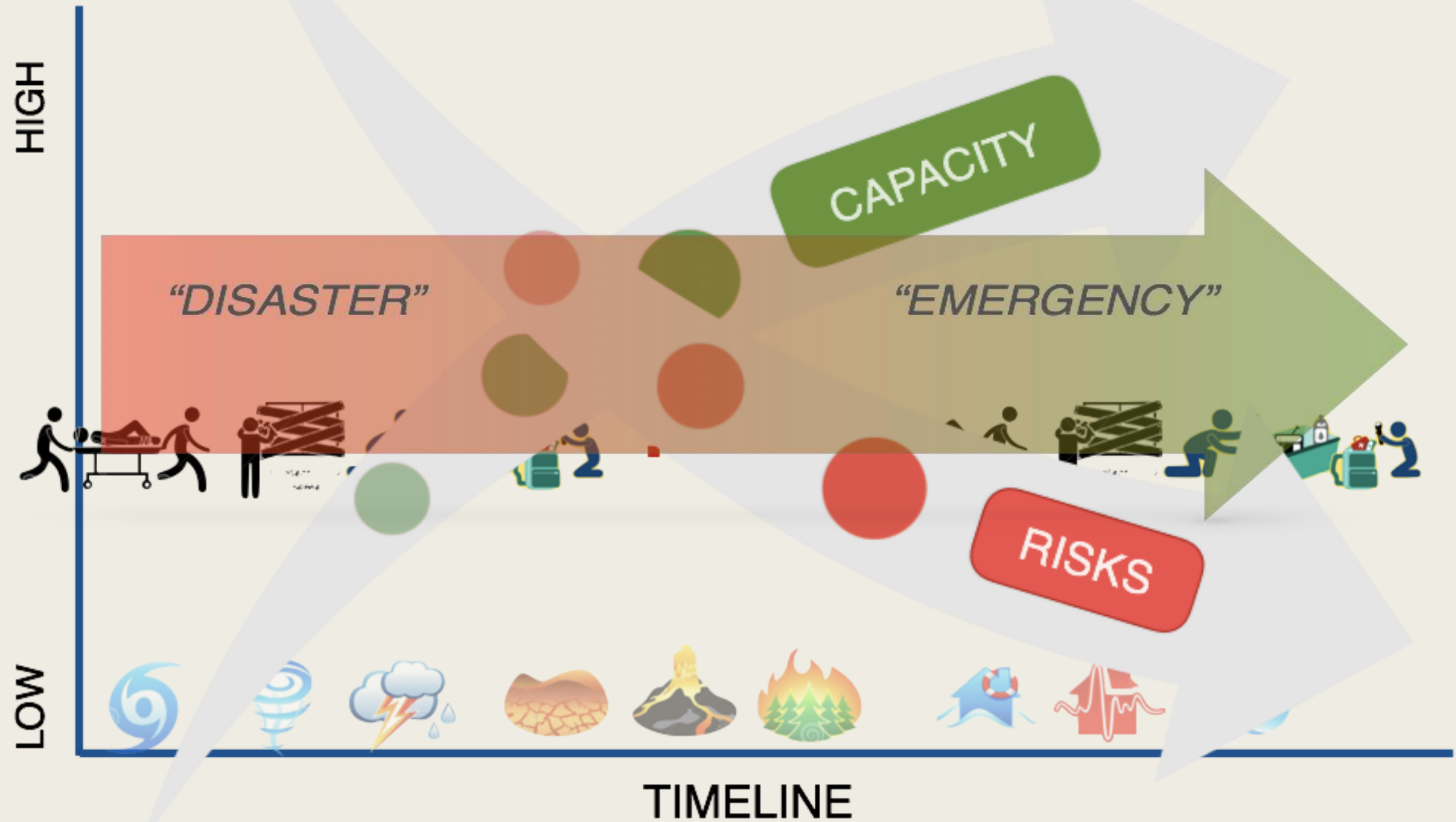
□ در صورت بروز اختلال در عملکرد در کوتاهترین زمان ممکن به وضعیت قبل بازگردند

تاب آوری (Resilience)

ظرفیت جذب انرژی مخاطره

ظرفیت جایگزین در صورت آسیب

ظرفیت پاسخ در صورت اختلال عملکرد





خدا قوت